

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši št. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Belgrad je naš!

Avstrija — Srbija.

Srbi se našim četam obupno upirajo in napravljajo divje napade, da pride do boja z bajoneti, ustaviti pa ne morejo prodiranja naših čet. Na vzhodni strani Kolubare stoječe naše čete so se pomaknile naprej. Južno od Valjeva so naše kolone dospele 50 kilometrov daleč, vzhodno od reke Ljig, in prišle do Užic. Dne 28. novembra so naši vjeli dva srbska poveljnika polkov, 19 častnikov in 1245 mož. Prebivalci Srbije beže proti jugu. Poroča se, da so bile v zadnjih bojih uničene tri srbske divije. Najhuje mislijo Srbi braniti Kragujevac, kamor so napeljali težke topove.

Dne 29. novembra so naši po hudem boju z naskokom vzeli Suvoborski prelaz, katerega so Srbi trdovratno branili, ker jim je bil za opiralnišče ceste Valjevo-Čačak. Naši so dobili 1254 vjetnikov in 14 strojnih pušk. V mestu Užici so dobili mnogo orožja in streljiva. V teh bojih so se posebno odlikovali hrvaški polki: petrovaradinski (št. 70), varaždinski (št. 16) in domobranski zaderski pešpolk (št. 23).

Poroča se, da je ostanek srbske drinske divizije, 2000 mož pobegnilo na bolgarska tla. Vsega skupaj so baje Srbi dosedaj izgubili tretjino armade, namreč 100.000 mož.

Srbski general Bojović, poveljnik prve srbske armade, je bil zaradi svojega umikanja upokojen. Na njegovo mesto je bil imenovan general Misić.

Srbi so se vzhodno od Kolubare in Ljiga več dni trdovratno upirali, pa so bili primorani umakniti se. Na bojišču Konatice so dobili naši 800 mrtvih Srbov. Od dne 6. novembra so naši vjeli 19.000 Srbov in dobili 46 topov in 47 strojnih pušk. Najhuje občutijo Srbi poraz pri Lazarevcu. Mnogo ljudi je pobegnilo iz zapadne Srbije v novo Srbijo.

Belgrad je naš!

Te besede so veselo šle po Avstriji od ust do ust dne 2. decembra, ko je cesar obhajal 66 letnico vladanja. Za Avstrijo pa tudi za Slovence ima padec Belgrada velik pomen. V Belgradu so se snovali načrti za zaroto, ki je dala mnogo povoda za sedanjo krvavo vojno. Sunki iz Belgrada so pa tudi prekrižavali naše slovenske načrte o zjedinenju Slovencev in Hrvatov pod avstrijskim žezlom. Listi poročajo, da so avstrijske čete z lahkoto zavzele Belgrad, ker se ni vršilo nobeno pravo obleganje mesta. Tem boljše je, če vihra avstrijska zastava na belgrajski trdnjavi brez prelivanja krvi. Nekdaj je „pod tem gradom tekla rdeča kri, ki bi gnala mlinske kamne tri.“

V osvojeni Belgrad so vmarširali hrvaški polki. Zmagovalec general Frank, rodom Hrvat, ki je bil pred nekaj časa uničil srbsko timoško divizijo, je zdaj prvi sporočil cesarju, da so naše čete zasedle Belgrad. Slovani so že veliko storili za Avstrijo in so jo zopet s tem novim činom proslavili. Upajmo, da se to ne bo pozabilo.

* * *

Belgrad ima prav ugodno lego, ker leži na griču ob izlivu Save v Donavo. Tu mimo gre glavna železniška proga iz Avstrije v Sofijo in Carigrad. Kraj tedaj gospoduje na vodi in na suhem. Mesto je štelu pred vojno okoli 70.000

prebivalcev-Srbov ter je imelo vseučilišče, bogoslovno semenišče, 3 gimnazije, realko, pripravnico in višjo dekleško šolo. Pod Rimljani se je mesto imenovalo Singidunum. Srbski car Štefan Dušan je l. 1343 tu zgradil trdnjavo. Pod to trdnjavo je v teku stoletij teklo mnogo turške in avstrijske krvi. Nekaj časa so Belgrad, ko so bili Srbi izgubili gospodstvo, imeli Turki, nekaj časa Avstrijci. Princ Evgen in general Lavdon sta se tu odlikovala po slavni zmagah. Zopet so pa trdnjavo dobili v pest Turki in jo še-le 18. aprila 1867 izročili Srbom, ki so Belgrad napravili za prestolnico svoje nove države. Po madjarsko se Belgrad imenuje Nandor-Fejérvár.

Črna Gora.

Topovi, katere so poslali Francozi pred enim mesecem Črnogorcem za obrambo Lovčena, so stari in nerabni, zato Črnogorci niso mogli ustaviti obstreljevanja z avstrijskega drednota. Ta je prišel iz Pulja v Kotor in uničil francoske topove na Lovčenu. Prišel je pred Kotor že 19. oktobra in se je zasedel v luki Teodo, 13 km od Lovčena. Metal je 305- in 240 milimeterske granate na Lovčen in je napravil ondi veliko škodo. Topovi z Lovčena niso mogli doseči ladje, ker nesó kroglice le 11 km daleč.

Avstrija — Rusija.

Ker so se bile zbrale velike ruske čete na oni strani Pruta, so se naši umaknili iz Črnovic. Rusi o tem umiku niso izvedeli, zato so še nekaj časa streljali na mesto, potem je pa zasedli.

Preden so bili Rusi zasedli zopet Črnovice, je pravoslavni nadškof dr. pl. Repta s svojim konzistorijem preselil se v Dorno.

Od ruske vojske, ki je vdrla čez Karpate, je prišel en del v okolico Mőzö-Laborec in dalje doli proti ogrski ravani do vasi Homona.

Ruskim četam, ki so vdrla v Zemplinski komitat, je bil poveljnik general Skoličev. Avstrijske čete so se nekoliko umaknile, nato so pa ponoči napadle Ruse, ki so začeli bežati in imeli velike izgube. Iz komitata Ungher so prišle naše čete Rusom za hrbet in so jih strahovito zdelale.

Dne 30. novembra so bili še boji v severnem delu zemplinskega komitata. V komitatih Ung in Bereg je položaj bil še neizpremenjen.

Dne 29. novembra se je uradno razglasilo, da so bili Rusi, ki so prodrli na Ogrskem do Homonne, premagani in vrženi nazaj. Naši so vjeli 1500 Rusov.

Rusi so baje zato napadli Karpate, da je nekaj avstrijskih čet vezanih in ne morejo iti proti Krakovu.

Pred Premišlom so se bili Rusi približali s severa trdnjavi, pa so bili odbiti.

V Krakovu je smel ostati le tisti prebivalec, ki je bil zadostno založen z živežem. Posebna komisija je pregledala zaloge živeža po posameznih hišah in stanovanjih. Kdor ni bil zadostno založen z živežem, se je moral izseliti. Dne 28. novembra so veliko takih revnih družin s posebnim vlakom odpeljali na Moravsko.

Rusija je vpoklicala osem razredov prvega vpoklica črne vojske, oziroma državne brambe.

Ta poziv bo postavil v vojsko 20 divizij. To bo dalo okoli milijon vojakov.

Hudi boji so bili na črti Censtohov—Krakov.

Rusi so izgubili do 1. novembra na Ruskem Poljskem okoli 327.000 mrtvih, 575.000 ranjenih in 232.000 vjetnikov.

Nemčija — Rusija.

Nemški cesar je prišel na bojišče na Poljskem.

Dne 20. novembra so velike nemške čete prodrle na črto Strikow—Bacelin—Koluski—Rzgov in Tusin. Hotele so si priboriti pot proti severu pa so bile razkropljene od Rusov, ki so vjeli nekaj nemške težke artilerije. Pri Loviču je bila bitka 24. novembra, ko so nekoliko zmagovali Rusi, dne 28. novembra so jih pa Nemci zopet napadli.

General Hindenburg je bil za svoje izredne zasluge imenovan za generalfeldmaršala. Nemški cesar je Hindenburga obiskal na bojišču v Poljski.

V severni Poljski, južno od Visle, so dne 30. novembra Nemci vjeli še 9500 Rusov, dobili 18 topov in 26 strojnih pušk.

Rusija — Turčija.

Turško vojno brodovje stoji pred Odeso. Mesto je drugače nepoškodovano, le nekaj vojaških poslopij je zažganih. Pred Odeso se zbirajo ruske čete. Na Kavkazu so le mali spopadi. Tu je Rusija prisilila tudi Mohamedance, ki so bili doslej prosti vojaške službe, da so šli v vojsko. Rod Kabarta je dal 3000 mož.

Nemčija v bojih na zapadu.

Na Flandernskem so se pričeli novi ljuti boji. Vsled viharja na morju je eksplodiralo veliko min. Dünkirchen je mnogo trpel vsled bomb, ki so jih metali zrakoplovci. Angleške ladje zopet obstreljujejo belgijsko obalo. Angleški letalci so vrgli deset bomb v Brügge, kjer so bile ranjene tri osebe. V ondotnem kanalu je bila nemška ladja in je bilo na nji več višjih nemških častnikov, a te ladje bombe niso zadele.

Angleški parnik „Malachite“ je bil na poti iz Liverpoola v Havre napaden od nemškega podmorskega čolna. Angleški parnik se je v par minutah potopil. Posadka se je rešila v Havre.

Kabel med Angleško in Francosko je pretrgan. Slutijo, da se je kabel pretrgal, ko je v zrak zletela angleška ladja „Bulwark“.

Velika angleška linijska ladja „Bulwark“ je šla v zrak. Potopilo se je 51 častnikov in okoli 800 mož, le 12 mož se je rešilo. Sodijo, da se je bila v ladji vnela zaloga municije, ko so jo nakladali. Eksplozija je bila tako silna, da je ladjo popolnoma razluskalo.

Ypern.

Hudi boji se bijejo že več tednov za mesto Ypern na Flandernskem. V srednjem veku je bilo to mesto slavno, tretje pomorsko mesto sveta, in je štelu 200.000 prebivalcev. Tu so bile velike tovarne za sukno in ladje so tu odkladale dragoceno blago, pripeljano iz vzhoda. Leta 1349 je prišla po neki ladji v to mesto kuga, ki je pobrala dve tretjini prebivalcev. Mesto je propadlo.

Večkrat so mesto vzeli Francozi in Španci. Leta 1781 je dal utrdbe porušiti avstrijski cesar Jožef II. Danes ima mesto še 15.000 prebivalcev. Od prej ohranjene krasne starinske stavbe veliko trpe.

Nemčija.

Državni zbor je soglasno dovolil 5 milijard vojnega kredita.

Bolgarija.

Bolgarija je začela posnemati Italijo in vpoklicuje rezerviste po letnikih k vojaškim vajam. Bolgarski ministrski predsednik dr. Radoslavov je odpotoval skozi Bukarešt v Berlin. Rusija pa poskuša napraviti spravo med Srbi in Bolgari na ta način, da bi Makedonija dobila avtonomijo.

V Sofiji je posvetil bolgarski eksarh kapelo ruskega poslaništva. Nato je brzojavil carju, da mu želi zmage. Naučni minister ga je zato pograjal, češ da se vsebina telegrama ne strinja z nevtralnostjo Bolgarije. Kralj Ferdinand ni prišel k blagoslovljenju kapele, dasi je bil oficijelno povabljen. — Narodna stranka je priredila shod, ki se ga je udeležilo 30.000 oseb. Na shodu se je sklenilo: Naprej v Makedonijo!

Albanija.

V Skadru je bilo veliko zborovanje albanskih Mohamedancev. Isa Boljetinac je imel govor, v katerem je navduševal Albance, naj se odzovejo klicu za sveto vojno in naj gredo za mohamedansko vero v boj proti Srbiji in Črni Gori. Izdal se je na Albance oklic, katerega sta podpisala tudi Prenk Bib Doda in Castriota.

Turčija in Vatikan.

Turčija bi imela rada v Vatikanu svoje diplomatsko zastopstvo, da bi se iznebila francoskega protektorata nad katoličani na Turškem. Vatikan je pa odgovoril, da se bo odločil glede tega po vojni.

Turčija.

Dosedanji glavni guverner Belgije baron von der Goltz je bil od nemške vlade prideljen osebi sultana v turškem glavnem stanu.

Egipet.

Turška vojska ob Sueškem prekopu znaša 76000 mož. Njen poveljnik je Izzet paša. Vojski se prišteva tudi 10.000 Beduinov in za prenos vojnih potrebščin se rabi 5000 kamel.

Egiptovski domačini se pridružujejo turški vojski, ki se pomika pod vodstvom Izzet paše ob železnici v Meko. Angleška je napravila mnogo utrd ob karavanski cesti iz Cirenajke v Egipet. Tu je postavljenih mnogo indijskih in avstralskih čet, druge angleške čete pa stoje ob Sueškem prekopu. Med Port-Saidom in Ismailijo so Angleži poslopja agenture avstrijskega Lloyd

spremenili v svoje vojašnice. Večkrat so že Angleži zaprli kanal, da so preiskali, če ni kdo ondi položil min. Vsa za Egipet določena turška vojska znaša 100.000. Tem se pridruži še okoli 10 tisoč Beduinov in nekaj tisoč Kurdov.

Maroko.

Dne 24. novembra so imeli v Maroku Francozi boj z vstaši. Padlo je 148 evropskih vojakov in deset častnikov. Francozi so morali pustiti topove in streljivo. Ta oddelek Francozov, ki je štel 3000 mož, je bil določen, da naj gre v pomoč od vstašev obkoljenemu Fetzu.

Portugalska.

Angleška je pozvala portugalsko vojsko, da naj gre branit Egipet proti Turkom. — Italija je konfiscirala neko ladjo, torpedolovca, ki se je ravnokar v Italiji izdelala za Portugalsko.

Japonska.

Japonska bo odstopila otoke, katere je zasedla v Južnem morju, Avstraliji.

Japonski ministrski predsednik grof Okuma je izjavil, da Japonci po zavzetju Kjaučaua z vojno še niso pri koncu, ampak se bodo še srečali z Nemci na suhem in na morju.

Amerika.

Skoro po vseh ameriških tovarnah orožja in streljiva se noč in dan dela za angleška naročila. Krasna nevtralnost Amerike!

Izpraznjena Bosna. V okraje: Kladanj, Srebernica, Vlasenica, Višegrad, Čajnica, Foča in Rogatica so pred časom vdrli Srbi in Črnogorci, katerim so se pridružili mnogi bosanski Srbi, ki so s premagano srbsko vojsko ušli v Srbijo in Črno Goro. Ker je naša vlada poslala družine teh izdajalcev za njimi v Srbijo, so ti kraji čisto izumrli in se je bati, da se tam dolj ugnezdijo Mažari.

Kaj bo z Belgijo? Belgijci se sicer čvrsto upirajo, tudi njihov kralj je bil v bitkah že večkrat ranjen. Ta hrabrost jih pa ne bo rešila. Nemci na vsak način hočejo imeti Belgijo, da napravijo ondi dobro oporo proti Angliji in večji dostop v svetovno morje. Po mnenju nemških listov Belgija ne bo samo plačevala velike vojne odškodnine, ampak bo priključena Nemčiji, če ne naravnost, pa pride vsaj, izgubivši trdnjave, pod varštvo nemške države. Belgijske armade ne bo več, ampak bodo policaji pod nemškim vodstvom skrbeli za red v tej provinciji. Zdaj je postal glavni guverner Belgije general Biesing.

Vladarji na bojiščih. K armadam na bojišča so te dni šli nemški cesar, ruski car, angleški kralj in predsednik francoske republike.

Mesto Dunaj je darovalo turškemu „Rdečemu polmesecu“ 20.000 kron.

Na Portugalskem je vlada ustavila izdajanje vseh monarhističnih časnikov.

Naenkrat vstane župnik, odlomi košček bele potvice in jo nese kanarčku. Na mizo je prišlo sadje. Župnik seže po najlepšem jabolku, prereže ga in nese četrtino kanarčku.

„Zakaj je pa ta ptič danes tukaj?“ mi je prišlo na misel. Nikoli ga ni bilo tu v pisarni — imel je svojo mizico v sobi gospoda župnika takoj zraven pisalne mize... in vprašujoče sem pogledal kletko, katere medene žice so se medlo lesketale v plapolajoči luči sveč.

Župnik, kakor da je uganil moje misli, besede kanarček niti izgovoril ni, — tako gotovo je vedel, da mislim nanj — mi je kar rekel:

„Podedoval sem ga — ravno danes je leto dni tega; vesela zgodba ravno to ni in zabave nama ne bo naredila — toda, da naju ne bo ta žalostna tihota toliko mučila povem vam jo“ — in začel je s tihim glasom pripovedovati sledeče:

„Pred dvema letoma je bila v Malkovu otvorena nova šola, in sicer takoj trirazrednica. Pravil sem vam že, da samo radi te šole sem prosil za kaplana. Predno so jo sezidali, garal sem tu sam v fari in skoraj eno leto sem hodil poučevati tudi v novo šolo. Ko sem pa spoznal, da vsega ne morem zmagovati, prosil sem za Vas“ — in župnik je nežno pobožal mojo mrzlo roko. V novi šoli bi se že vsak čas bilo moralo začeti s poukom, določen je bil že vodja, imenovan učitelj, toda za tretje mesto ni mogel dobiti nadzornik nobene moške moči. Zastoj je gospod razpisaval službo po časopisju, zaman je povpraševal pri ravnateljstvih učiteljskih pripravnic, zastoj je prosil pomoči pri kolegih iz drugih okrajev.

Poljska legija. Avstrijskega državnega poslanca in organizatorja poljske legije v vzhodni Galiciji, grofa Skarbeka, so zaprli in pod vojaškim spremstvom poslali na Dunaj. Zahteval je bil od poljskih legij le to prisego, da se bodo bojevale za osvobodjenje Poljske.

Poljščina na Nemškem. Nemška vlada je bila pred nekaj leti ukazala, da se na Poznanskem v ljudskih šolah za Poljake krščanski nauk sme podučevati samo v nemškem jeziku. Sedaj je izšla odredba pruske državne vlade, da se v onih šolah krščanski nauk sme podučevati v poljskem jeziku.

Prestop v katoličanstvo. Angleški admiral D' Arcy, ki je bil doslej anglikanske vere, je prestopil v katoliško cerkev.

Turčija in francoske šole. V Turčiji so zaprli vse francoske šole. Veliko šol so ondi imele francoske kongregacije. V francoskih šolskih poslopih se bodo odslej otvorile turške javne šole.

V Ženevi se bode vsled sklepa občinskega odbora uvedel verouk v šolah. Za verouk je vložilo prošnjo 2567 družin, proti pa 178.

Ruski častniki, ki so bili vdrli na Ogrsko, so se baje čedno obnašali. Hrvaški cerkveni „Katoliški list“ poroča, da so v katoliški cerkvi mesta M. pokleknili pred Najsvetejšim in da so med stvarmi vjetega ruskega generala našli sv. pismo.

Lvovski listi. V Lvovu izhajajo poljski listi: „Slowo Polskie“, „Gazeta Wieczorna“, „Kurjer Lwowski“ in „Wiek Nowy“ ter ruska lista „Prikarpatkaja Rusj“ in „Vojennoje Slovo“. List „Slowo Polskie“ prinaša poročila petrograjske brzjavne agenture in piše za Rusijo, proti Prusakom in proti Židom.

V Parizu so dne 1. decembra obsodili nekaj nemških zdravnikov in strežnic „Rdečega križa“ radi tatvine pri ranjenih na skupaj 30 let ječe.

Pobožna čutila se vračajo. V nekem nemškem liberalnem listu opisujeta dva vojaka častnika svoje dogodke iz vojne. Prvi piše med drugim to-le: „Vojna daje človeku prav živo spoznavati minljivost vsega posvetnega“. Drugi pa opisuje, kako priplove luna in sije na bojno polje, posejano z mrličji, ter pristavi: „Veliki Bog, tudi luno smem še enkrat videti. Sklenil sem roke, kakor v otročjih letih.“

NOVIČAR.

Kranj. Padec Belgrada se je v Kranju slavil še isti večer s slovesnim zvonjenjem in drugi večer je šla po mestu godba z lampijončki. Cearskih in narodnih zastav je bilo zelo veliko izobešenih. Kranj se vedno pokaže kot odločno avstrijsko in slovensko mesto.

Pred 66. leti v Kranju. Dan 2. december 1. 1848. ni potekel v Kranju tako mirno slovesno, kakor letos. Kakor znoreli so dirjali ljudje po trgu in ulicah v gručah. Delavski in obrtni ljudje so pobijali šipe po hišah premožnejših meščanov, kleli in grozili gospodi, uradnikom in duhovščini. Vzklikali so: „Živijo“ in pa „Freiheit“ (svoboda), dasi sami niso vedeli, kaj to pomeni. Najbolj

„Učiteljico dobimo“, rekel mi je nekoč gospod vodja in mi pokazal prepis dopisnice. Tu je bilo zapisano: „Cenjeni gospodični Celesti Križevi v Dražovu! Imenujem Vas kot začasno učiteljico na ljudski šoli v Malkovu. Službo Vam je nastopiti 15. septembra.“

Ko se je začelo šolsko leto in sem prišel prvo uro verouka v prvi razred, stala je tam ko pastirica pred čredo ovčič — nova učiteljica.

„Pišem se Križeva“, predstavila se mi je.

„Da, mi je že znano — Križeva Celesta“, spopolnil sem — „imate jako redko krstno ime“.

„Malo predolgo“, je rekla z neko žalostjo; „navadno ga krajšam in se podpisujem „Cesta“.

Kakšno krivico sem ji takrat storil! Mislil sem, da tako dela radi mode, da iz nekeke razposajenosti krajša svoje ime — zapeljana po vzgledu drugih. Naznanil sem ji suho, da bom prišel poučevati vsak ponedeljek in četrtek od devetih do desetih, in ko mi je rekla, da ni še nikdar učila, želel sem ji z neko premlačeno frazo sreče in zadovoljnosti. Ker so jeli otroci že šumeti kakor vznemirjene čebele v panju, priklonil sem se za slovo. Ko sem teden pozneje prišel vnovič, sta že ležala tednik in razrednica na mizi. Odprl sem trde platnice, da vpišem obdelano tvarino, dan in uro. Slučajno pogledam na prvi list. Bil je kaligrafično izpolnjen, s krasno pisavo, skrbno in tipično (značilno). Pisava pa ni bila ne latinska, ne gotična, pa tudi ne francoska. Originalna (izvirna) pisava, kakršne še nisem videl nikdar in nikjer — motiv za njo je bilo ostro trnje.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Iz ptičjega življenja.

(Iz češčine priredil V. Hybásek.)

5. Kanarček.

Medlo zimsko solnce je šlo spat za gozde, prevlečene z ivjem. Na jasnem nebu je zamigljala prva zvezda kakor drag kamen na obleki kraljice in v cerkvenem zvoniku — prej kakor po navadi — so odpeli zvonovi „Ave Marijo“...

Sveti večer je nocoj! Komaj je odzvonilo „Ave“, poklicali so me k večerji. V zakurjeni sobici, ki smo jo imeli za pisarno in obednico, so pokala in dišala brinjeva zrna, na mizi sta goreli dve voščeni sveči in pri oknu na majhni cvetlični mizici je žalostno čivkljal kanarček. Segla sva si v roke z župnikom, voščila si vzajemno vesele božične praznike ter sedla potem k belo pogrnjeni mizi.

Bil sem v tej župniji kot kapelan šele od septembra in danes sem tu obhajal svoj prvi sveti večer — v tujini. Moje razpoloženje ni bilo ravno veselo. Spomini na dom so mi težili dušo in, kakor je bilo videti, tudi župniku ni bilo dosti za pogovor in zabavo.

Jed nama ni šla v slast; obmolknila sva oba in se potopila v svoje misli. Bil je to sveti večer duhovnikov — tih — brez otroškega smeha, brez vzklikov polnih presenečenja in veselja — večer poin misli, vračajočih se spominov in premissjevanja.

hudi so bili na sodnika Pajka, ki je sodil v hiši ge. Fr. Pollak, na tržnem vogalu. Baje se je rešil gotove smrti s tem, da je v dekle preoblečen s škafof v roki zapustil hišo.

Božični darovi se smejo pošiljati vojakom na bojno polje. Kdor misli kaj poslati, naj pošlje precej in naj se dobro prej pouči na pošti ali pa pri županu, kaj pravi novi razglas, ki določuje, kaj se sme poslati in kako bodi to zavito in adresirano.

Jestvin ne pošiljajte na bojišče! Ker traja dolgo časa, preden pridejo pošiljatve vojakom v roko in se jestvine lahko izkvarijo, ne pošiljajte jestvin vojakom. Na neko vojno pošto je došlo 25.000 zavojev z jestvinami, pa so bile vse pokvarjene, da so jih morali proč pometati.

Č. g. Ivan Kogovšek, kaplan v Kranju, je bil vpoklican za vojnega kurata. Na njegovo mesto v Kranj pride za kapelana bivši vojni kurat Leopold Erzlin. — Č. g. Leopold Turšič, kaplan v Št. Vidu nad Ljubljano je kot vojni kurat odšel te dni na bojno polje.

Dr. Franc Primšar, ljubljanski zdravnik, je padel na severnem bojišču, zadet od šrapnela pri izvrševanju svojega zdravniškega posla. Bil je jako blag človek in vnet za svoj poklic. Ljubljanska bolnica ga bode zelo pogrešala.

V vjetništvu na Ruskem so: Vojni kurat Mirko Capuder, sin šolskega voditelja Capudra; stotnik Karol Nučič iz Ljubljane; Anton Stopar iz Šiške; Rajko Vidrih iz Vipave; Rajko Rozman iz Št. Vida nad Ljubljano; Janez Dagarin s Suhe pri Škofji Loki; Matevž Štefe in Franc Letnar iz Ljubljane; dr. Janko Kotnik, profesor na realni gimnaziji v Banjaluki; filozof Franc Možina; Janez Jarc z Dobrove; Vlado Mislej; Karol Nitsch; Rudolf Zihel iz Škofje Loke.

Preddvor. Ljudska šola v Preddvoru je praznovala na prav slovesen način 66 letnico vladanja Nj. Veličanstva presv. cesarja Fr. Jožefa I. Ob 8. uri zjutraj se je šolska mladina z učiteljskim udeležila sv. maše. Po sv. maši se je podala v okrašen vpraški prostor k slavnostni predstavi s sledečim vzporedom: 1. Slavnostni govor. 2. Petje: Živi, svetli cesar naš! 3. Igra v treh dejanjih: „Cesarjeva podoba“. 4. Deklamacija: Nj. Veličanstvo ob 66 letnici svojega vladanja. 5. Petje: Cesarska pesem. 6. Razdelitev jubilejnih spominkov. — Prireditve se ponovi v razširjenem vzporedom v nedeljo 6. t. m. za občinstvo sploh proti malenkostni vstopnini, in sicer bo stal sedež prve vrste 60 vin., druge vrste 40 vin., stojšče pa 20 vin. Čisti dobiček se uporabi v dobrodelne vojaške namene. — Vabimo!

V Železnikih je umrla v petek, dne 27. novembra, gospa Marija Boncelj, posestnica in trgovčeva soproga.

Pri Knittelfeldu so narejene barake za 20.000 ruskih vjetnikov. Doslej je prišlo tja 1500 Rusov.

Polakove tovarne v Ljubljani in Kranju so proglašene za državno varovana podjetja.

Papirnica v Vevčah je izpremenjena v kvarantensko postajo. Nastanjeni bodo tamkaj ob prihodu z bojišča došli vojaki po pet dnij, preden pridejo v Ljubljano.

Po več sinov imajo pri vojaki. Šest sinov ima pri vojaki mizarški mojster Koleča v Ljubljani in Jožefa Dobrin iz Kranja.

Nov most čez Sočo. V Zagraju se je napravil čez Sočo nov most, ki je stal 700.000 K. Blagoslovil ga je dne 1. decembra goriški nadškof dr. Sedej v pričo obilnega občinstva.

V južni Bosni je padlo letos nenavadno zgodaj in mnogo snega. Pojavilo se je tudi mnogo volkov, ki po svoje vrše sanitetno službo.

Sneg. Velik sneg je zapadel v Zgornji Italiji, tako, da je bil železniški promet prekinjen. V nekaterih gorkih krajih je bilo mraza že sedaj 18 stopinj.

Strašen potres na Grškem. Otok Leukas je dne 1. decembra grozno opustošil potres. Gorovje Gefkulia se je v daljavi 3 km sesedlo. Valovi Jonskega morja so vdrli v dolino Kalamici in so poplavalili 50 hektarov zemlje. Na raznih točkah otoka so nastali griči. Človeških žrtev potresa je bilo: 23 mrtvih, 50 ranjenih. Samo v mestu Leukas znaša škoda en milijon K.

Slovenska duhovščina je zadnje mesece veliko trpela po nedolžnem. Mnogo duhovnov je bilo osumljenih velezdajstva in zaprtih. Izid sodnih poizvedb in preiskav je pokazal, da se osumljeni razlogi niso niti v enem slučaju dognali. V tem smislu je pravno obrambno društvo duhovnikov sekovske škofije z ozirom na meseca avgusta objavljeni napad v „Grazer Volksblattu“ dalo zdaj štajerski slovenski duhovščini zadoščenje, kar je pravilno. Zato se podobna izjava pričakuje tudi od dr. Udeta in od dr. Scheicherja, ki se precej čudno zvija v zadnjem „Korrespondenz-Blattu“.

Izzivanje kazni božje. Malo dni pred strašnim potresom, ki je pred leti porušil Mes-sino, je neki mesinski časopis pisal, naj jim Bambino (Jezušček) pošlje v dar potres. Pred

kratkim je časopis v Barceloni prinesel sliko „Ecce homo“, na kateri je Jezus imel glavo anarhista Ferrerja. Na stenah morskoga velikan „Titanika“, ki se je razbil ob ledeni gori in potopil, pa je bilo, kakor je pozneje prišlo v javnost, zapisano več bogokletnih izzivanj, v katerih se je pozivalo Boga, naj potopi to ladjo, če more. Morebiti bodo današnje strašne vojne naučile ljudi drugače govoriti. Ljubljanski župan dr. Tavčar je rekel zadnje sredo v slavnostem govoru na rotovžu: „Neskončno gorje je prišlo po božji previdnosti nad evropske narode.“

Strašna bogokletnost se je dogodila letos Vernih duš dan v porodniškem oddelku reške bolnišnice. Zdravnik dr. Grossich ml. (njegov oče je hrvatski renegat), ki je že pred več tedni zahteval, da se sv. razpela iz bolnice odpravijo, je zakričal, kazaje na križ: „Kaj je ta še vedno tukaj?“ „Torej se tudi ve klanjate lesu?“ Nato je zgrabil križ s podobo Kristovo in ga besen vrgel skozi odprta vrata v tretjo sobo. Malo nato je v kirurški oddelku popadel skodelico z mlekom in jo vrgel v eno izmed usmiljenk z vzklikom: „Stara presica“. To je pisala v pismu ena izmed takrat navzočih porodnic.

«Svetovna vojska». Izšel je tretji sešitek tega znamenitega dela. Slike niso napačne. Dogodki z bojišča so tu in tam opisani skozi nemška očala, drugače pa knjigo toplo priporočamo.

Odprava cirilice. Dalmatinski deželni šolski svet je soglasno sklenil, da se v vseh dalmatinskih šolah otroci ne bodo več učili brati in pisati v cirilici.

Glagolica. Staroslovenska akademija na Krku je izdala od strokovnja Vajsa spisano knjigo: Abecedarium paleoslavicum (cena enemu izvodu 4 K, za dijake 1 K).

Najvišje cene žitu in moki. Na Ogrskem je izšla ministerska odredba, ki obsega predpise o najvišjih cenah pšenici, rži, ječmenu in turščici ter mokam navedenih vrst žita in najvišje cene koruzni in krompirjevi moki. Ker sta se obe vladi v avstro-ogrski sporazumeli glede najvišjih prodajnih cen žita, so naenkrat cene žitu začele padati.

«Vojnik Kristov», hrvaški vojaški molitvenik, je že razprodan. Nad 50.000 izvodov se ga je oddalo iz „Kuče dobre štampe“ že zdaj v vojnem času. Slovenskega vojaškega molitvenika se je pa oddalo okolili 2000 izvodov. Po obnašanju nekaterih naših fantov in mož, ki se podajajo v vojsko, bi se moglo soditi, da zanje vojaški molitvenik ne bi bil odveč.

Skušnja iz podkovstva za kovače. V sled odloka c. kr. deželne vlade se bo vršila skušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole, 30. decembra t. l. ob devetih dopoldne v podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani na Poljanski cesti. — Novi šestmesečni šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani se bo pričel dne 4. januarja 1915. Fantje, oglasite se za to šolo, ki je prav koristna!

Razglas. V sled vojnih dogodkov je prišlo v naše kraje mnogo poljskih (galiških) beguncev, ki so se vsled hitrega bega morali ločiti od svojcev, ne da bi bili doslej mogli poizvedeti, kje se nahajajo posamezni udje njihovih družin. Državna uprava hoče sodelovati v svrhu, da se bivališča poizgubljenih oseb čim preje poizvedo. V to svrhu se vsi oni, ki pogrešajo kakega svojca, pozivljajo, da se tuuradno zglase v svrhu, da se vzame njih želja zaradi nadaljnega poizvedovanja na zapisnik. Oni pa, ki ne bi utegnili priti na sedež glavarstva, naj to sporoče svojemu županstvu, katero jih bo potem, ko se mu od tukaj pošlje dotična vprašalna oziroma poizvedovalna pola, zaslislalo. Ta naredba pa velja samo za civilne, a ne tudi za vojaške osebe, ki se pogrešajo. Za te je vojna uprava uredila posebno poizvedovalnico. Tudi za dalmatinske begunce razglas nima veljave. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 21. novembra 1914.

Razglas. Lov krajevne občine Trata se bode dne 31. decembra 1914 ob 11. uri dopoldne na uradnem dnevu v občinski pisarni v Škofji Loki potom javne dražbe v zakup oddal za dobo 5 let t. j. od 1. januarja 1915 do 31. decembra 1919. Zakupni in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju med navadnimi uradnimi urami. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 23. novembra 1914.

Razglas. Promet paketne pošte z vojnimi poštnimi uradi. K c. in kr. vojnemu ministerstvu prihaja dan za dnevom mnogo vprašanj iz občinstva, kdaj in za katere vojne poštnice urade se bode paketni promet zopet pričel. Na ta vprašanja ni mogoče posamezno odgovarjati. Mesto vsakega govora se enkrat za vselej naznanja, da se zamore vojni poštni paketni promet le včasih in le v toliko pripustiti, v kolikor je dopušljanje takih paketov vojnim poštnim uradom pri vsakokratnih razmerah osigurano. Sicer pa določa etapno višje poveljstvo z ozirom na vsakokratne razmere v etapnem okolišju otvorenje in ustavljanje vojnega paketnega poštnega prometa; vsled tega tudi ne more vojno mini-

sterstvo na to določbe vplivati. Vsaka sprememba v vojnem paketnem poštnem prometu se bo nemudoma v občno vednost objavila. To se razglašja vsled ukaza c. kr. deželnega predsedstva z dne 28. novembra 1914 št. 2406/Mob. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 30. novembra 1914.

Razglas. Da se preprečijo izgredi črnovojniških nabornikov, odreja c. kr. okrajno glavarstvo na podlagi § 54 obrtnega reda: I. V nedeljo, dne 6. decembra t. l. je prepovedano vsem imetnikom in zakupnikom gostilničarskih in krčmarskih obrtov v občinah Škofja Loka, Stara Loka in Zminec točiti oziroma prodajati črnovojniškim nabornikom opojne pijače. II. Od dveh popoldne iste nedelje naprej pa morajo biti vsi gostilničarski in krčmarski obrti v občinah Stara Loka in Zminec sploh zaprti. Prestopki te odredbe kaznovali se bodo v smislu § 131 obrtnega reda kar najstrožje z denarnimi globami do 1000 K ali z zaporom do treh mesecev in slučajno tudi z odvzeto obrtne pravice. — C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne 27. novembra 1914.

Razglas. Temeljem razpisa c. kr. deželne vlade z dne 28. novembra t. l. št. 33640 so glede snaženja in vzdržnega razkuževanja javnih stranišč uveljavljene naslednje določbe: 1. je gledati, da v klozetnih skudelah ne zastaja blato. Skudela se mora vsakokrat posebej izplakniti z vodnim curkom. 2. Vsaka klozetna skudela se mora sleherni dan zvečer izmiti z dveodstotno lizolovo raztopino (dve žlici lizola na en liter vode). 3. S tako raztopino je sleherni večer izsnažiti tla stranišča in klozetni sedež ter ga s čisto kunjno obrisati. 4. Stene stranišča so vsak dan s toplo vodo umiti. 5. Stranišča, ki stoje nad grebenico, so razkužiti, da se vsak dan po trikrat vlija vanje po deset litrov apnene vode. 6. Pisoarji so držati vzdržema snažni in je tlak sleherni dan umiti z dveodstotno lizolovo raztopino. — V kolikor torej pridejo te določbe v poštev v ondotni občini, n. pr. pri javnih straniščih na trgih ali ulicah, pri straniščih v gostilnah in prenočiščih in v javnih zborovalnih prostorih, se morajo povsod skrbno in strogo in sleherni dan izvrševati, za kar je županstvu kar najvestneje skrbeti. C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 1. XII. 1914.

NOVEJŠE VESTI.

Sofija, 2. decembra. Srbi so izpraznili Belgrad. Armada generala Stepanovića se umika. Zveza med Nišem in Belgradom je pretrgana. Srbska vlada se preseli v Skoplje. V Elbasan je prišlo 200 srbskih vojaških beguncev. Železniški most čez Vardar pri Strumici so bolgarski četaši razstrelili. Zveza z Solunom je prekinjena.

Dunaj, 3. decembra. Zavzetje Belgrada se je izvršilo brez boja. Srbska posadka se je umaknila v Kragujevac. Le od zadnje srbske straže so naši vjeli 200 mož.

Berlin, 3. decembra. Nemški cesar je imel v Vratislavi posvet z nadvojvodo Friderikom, s prestolonaslednikom in baronom Conradom.

*****
Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računске zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU
*****

Izvrstno OGLJE

dobijo kovači, ključavničarji, kleparji in tudi perice

pri

Franco Kuraltu, Kranj.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. Edv. Globočnik, okrožni zdravnik in zobozdravnik, in Fr. Holzhaecker, konc. zobotehnik

V KRANJU

v Hlebševi hiši, nasproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne na razpolago.

Dr. Globočnik ni k vojakom poklican in zdravi nadalje. 16 52—34

Pariz pred in med obleganjem.

(Dalje.)

Drugi dan je bila nedelja in lepi solnčni dan je s svojo krasno svetlobo prav hitro razpršil črne misli, ki so se rodile v nas. Polovica Pariza je bila na ulicah, ko se naenkrat pojavi glas, da je na „Trgu svobode“ proglašena republika.

Nek nov tok je zaplul po žilah ljudstva, ki je v tem trenutku kakor pod vplivom neke magične sile pozabilo na vso skrb in na vse tisto, kar nas je mučilo cele noči. Zdaj je bilo, kakor da se nihče več ne boji, kako bo s Prusi, in kakor iz enega grla se je odtrgala vsem grožnja proti nemški armadi: „Mi se je ne bojimo, ker imamo sedaj republiko.“ Morebiti je malo čudno, ali takrat je to tako naravno izgledalo v onih trenutkih, ko smo eden drugega objemali in poljubovali po cestah in se veselili, kakor da smo učkali najlepši dan življenja. Kmalu so bile vse kavarne polne ljudi, ki so ondi posedali, da veselo pijejo na zdravje republike in da napijajo posmrtnice nemški vojski; za veselje pouličnega ljudstva so pa skrbeli oni, ki so se na lestvah vzpeli na zidovje, da s sten in tabel snamejo napoleonski znak. Vse je le vsklikalo od občutkov radosti, vse se je smejalo in bilo ni nikogar, ki bi bil v tem času mislil na Pruse, dasi so bili že gotovo pred vratmi.

„Mi imamo republiko“, in ves Pariz je veroval, da je to samo zadosti, da se mesto reši pruske armade. A ne samo to, marveč ravno takrat so se začeli pojavljati načrti, kako bomo mi udarili za njimi do Berlina. Drugače ni bilo mogoče v Parizu, ki je nekega časnikarskega mazača Rocheforta postavil ta dan na vladno mesto. Vlada je že bila sestavljena, ko naenkrat privleče množica njega, ki ga je malo preje izveljela iz temnice. Predsednik vlade general Trochu stopi k njemu in mu da na znanje, da je vlada že popolnoma sestavljena, a ga vendar le pozove, naj sede med nje k zborovanju. Med tem je mladi pesnik napravil malodušen obraz in izjavil, da je njemu popolnoma vse eno, ako ga naredo magari za vratarja v ministerstvu ter da bi on tudi na tem mestu z enako vnemo vršil svojo patriotsko dolžnost kakor vsi ministri. Dobro je vedel, zakaj je tako rekel, kajti na tem mestu je množica z vzklikom potrdila njegove besede in

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamezno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

21

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure

zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydi, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

bil je sprejet v vlado. Na tak način so se v onem času tudi takšni ljudje povzpeljali do vlade v Parizu.

V novem ministerstvu so bili brez dvoma sami dobri ljudje, toda gotovo niti eden izmed njih tudi iz daleka ni imel sposobnosti, da prime v roke krmilo francoske države po sedanskem porazu. Posamezne je poznalo ljudstvo po nekaterih govorih in po kakem spisu, ki je imel edino ta pomen, da jih je napravil popularne. Predsednik vlade je postal general Trochu, seveda ne zaradi kakih sposobnosti, ki bi mu dale pravico, da v teh težkih časih vodi Francijo, temveč zaradi tega, ker se je drznil napisati knjigo o napakah armade, v kateri je marsikaj povedal v brk kralju in tako riskiral celo svojo bodočnost. Take ljudi pa Pariz ljubi in jih je vedno rad postavljaj na vlado in tako je tudi njegova knjiga namesto pogube donesla svojemu pisatelju tako odlično mesto. Započel je svojo vlado s tem, da je izdal naravnost impozantno število oklicev na narod, in ker so bili ti oglasi pisani v lepem jeziku, je tudi on dopadel ljudstvu. (Dalje prih.)

Darila povodom vojne za podružnico deželnega pomožnega društva «Rdeči križ» v Kranju.

Nabiralna pola župnije Šmartno pri Kranju. (Dalje)
 Janez Benedik 2 K 10 v, Kat. Hafnar 2 K, Jožef Černe 30 v, Marija Černe 1 K, Jožef Zhebe, Črni vrh, 20 v, Gorenja Sava: Jakob Udir 1 K 40 v, Franc Zihel 1 K, Marija Jovan 1 K, Učar Ter. 1 K, Benedik, Stražišče, 20 v, Ivan Stare, Labore, 5 K, Marija Šmid, Gaštelj, 2 K 30 v, Gorenja Sava: Magda Rant 2 K, A. Lengar 1 K, Josipina Schmucker 1 K, Lorenc Konjedič 1 K, Mar. Fugina 40 v, Mar. Lombar 1 K, Ferdinand Skrabelj 1 K, Mar. Šušnik 4 K, Uršula Cvirn 1 K, Jožef Benedik 2 K, Pavlina Bogataj 1 K, Joh. Brejc 40 v, Stražišče: Križnar 70 v, Križnar 60 v, Eržen 40 v, Bakovnik 20 v, Bajželj 20 v, Šilar 30 v, Šilar 30 v, Zupan 40 v, Fabjan 60 v, Tratar 40 v, Fabjan 30 v, Bajželj 30 v, Kalan 20 v, Juvan 1 K, Dolenc 2 K, Volčič 60 v, Bajželj 30 v, Tičar 10 v, Fabjan 20 v, Bajželj 20 v, Tepina 40 v, Benedik 60 v, Benedik 40 v, Logonder 70 v, Zaletel 40 v, Ribič 1 K, Stare 1 K, Peštarek 1 K, Bajželj 4 K, Lisičnik 1 K, Breg: Iv. Porenta

3 K, Jožef Porenta 1 K, M. Porenta 1 K, M. Šink 1 K 40 v, Fr. Šink 1 K, Iv. Šink 1 K, Jožef Aleš 1 K, Fr. Šilar 60 v, Ang. Vidmar 40 v, Miha Hvasi 40 v, Fr. Rakovec 1 K, Martin Rakovec 40 v, M. Košir 40 v, Fr. Vrhovnik 1 K, I. Vrhovnik 1 K, M. Juvan 60 v, Mar. Cegnar 50 v, Franca Hvasi 1 K, Fr. Tiringer 1 K, Matija Drinovc 1 K, A. Sorčan 1 K, Katarina Aljaž 40 v, M. Hafnar 1 K, M. Sorčan 1 K, A. Stare 1 K, I. Kalan 60 v, A. Jagodic 50 v, M. Zlate 1 K, J. Zupan 1 K, F. Fajfar 60 v, M. Fajfar 60 v, J. Kalan 1 K, A. Juvan 60 v, Helena Juvan 1 K, Reza Hvasi 50 v, Lucija Porenta 80 v, Ana Porenta 1 K, Fr. Porenta 1 K, M. Porenta 60 v, Marija Šilar 20 v, Jera Vidmar 20 v, Marija Vrhunc 20 v, Franca Perčič 1 K, Joža Vidmar 1 K 60 v, Jan. Perčič 1 K, Zgornje Bitnje: Franca Rozman 1 K, F. Kern 1 K, M. Dolenc 1 K, A. Vilfan 20 v, F. Bašar 1 K, A. Dolenc 20 v, M. Dolenc 20 v, A. Dolenc 1 K, Meta Hafnar 50 v, Peter Jekovec 40 v, Neža Demšar 1 K, Marija Gorjanc 60 v, Kofra Čarman 1 K, M. Gorjanc 40 v, Neža Oman 20 v, M. Cof 20, M. Volčič 80 v, A. Volčič 40 v, Jožef Hafnar 30 v, Miha Hafnar 40 v, Mar. Zan 60 v, K. Hafnar: 80 v, Tona Rozman 20 v, Meta Rozman 40 v, Lucija Rozman 40 v, Mar. Šilar 50 v, Katra Štupnikar 20 v, K. Šilar 30 v, Jožefa Šilar 40 v, Antonija, Dagarin 20 v, M. Arhar 40 v, I. Cof 10 v, Mar. Šilar 20 v, Marija Eržen 20 v, M. Velikanja 10 v, Katra Hafnar 40 v, Katra Zihel 20 v, Marija, Dolenc 50 v, Marija Eržen 40 v, A. Dolenc 20 v, A. Logonder 30 v, Fr. Zavrl 30 v, Marija Rakovec 20 v, And. Brenk 30 v, Katra Hafnar 20 v, Angela Vidmar 20 v, Mina Kalan 20 v, Marija Arhar 10 v, Anton Arhar 60 v, Neža Križnar 20 v, Franca Križnar 10 v, Ivana Bitenc 20 v, Ančka Golob 20 v, Marija Križnar 40 v, Katra Golob 40 v, Janez Drakstar 20 v, Franca Zavrl 80 v, Marija Šilar 1 K, Marija Hafnar 1 K, Terezija Bašar 1 K, Franc Vilfan 1 K, Pavel Eržen 1 K, Franca Eržen 1 K, Angela Gorjanc 40 v, Franca Zavrl 40 v, Mar. Dolenc 40 v, Marija Hafnar 20 v, Srednje Bitnje: Franc Hafnar 1 K, Lavrencij Porenta 1 K, Martin Hafnar 20 v, Miha Stare 2 K, Franc Zavrl 60 v, Fr. Zavrl 1 K, Fr. Rakovec 10 v, Fr. Oman 20 v, Fr. Berčič 20 v, J. Stare 2 K, M. Vranič 1 K, Mina Vindišar 1 K, J. Porenta 20 v, Franc Porenta 1 K, Franc Križaj 60 v, Janez Kokalj 1 K 20 v, M. Rajgelj 60 v, Mina Gracar 1 K, Marija Zihel 1 K, Janez Kaian 40 v, Marija Sorčan 1 K, Janez Rozman 1 K 20 v, M. Vilfan 1 K, Franc Šilar 1 K, M. Šilar 20 v, F. Hafnar 06 v, M. Berčič 60 v, F. Ješe 10 v, Janez Vindišar 20 v, Fr. Eržen 1 K, Marija Ribnikar 30 v, Katarina Rakovec 10 v, Mina Lužan 50 v, M. Vrhovnik 30 v, Mina Brtoncelj 34 v, Fr. Brtoncelj 20 v, M. Debelak 20 v, Tona Hiršfelder 20 v, M. Hafnar 1 K, Franca Zihel 60 v, M. Lužan 30 v, Martin Šilar 30 v, Micka Žagar 10 v, Miha Hafnar 40 v, Jernej Hafnar 1 K, Jurij Kokalj 1 K, Franciška Hafnar 20 v, Mar. Hafnar 10 v, Marija Berčič 20 v, Ivana Vindišar 30 v, Fr. Cof 20 v, Orehek: Jernej Zevnik 40 v, F. Potočnik 40 v, Mar. Hvasi 40 v, Marija Križnar 1 K 20 v, Ivana Cegnar 40 v, A. Gašperlin 40 v, Marija Rajgelj 1 K, M. Vrhunc 1 K, F. Drakster 1 K, Helena Rajgelj 1 K 40 v, Jošt Trilar 1 K, Ivana Cegnar 40 v, M. Berčič 80 v, Jera Ješe 10 v, Antonija Zlate 20 v, Marija Šifrar 20 v, Franca Zevnik, Druljevka, 40 v, M. Višnar, Orehek, 40 v, Drujljevka: Katra Bitenc 20 v, M. Kalan 80 v, M. Udir 40 v.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

Deželni doorec.

Vhod Gosposka ulica.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po **4 in pol odstotka**, vloge v tekočem računu od dneva vloge do dneva dviga. Zalaga vadije in kavcije za podjetnike in obrtnike. Daje posojila proti vknjižbi in na amortizacijo. — Priporoča v nakup svoje pupilarno-varne

4 1/2 %

zastavne liste in komunalne zadolžnice, kosi po 100, 200, 1000, 2000 in 10.000 kron. — Za vse posle Kranjske deželne banke in za njene vrednostne papirje jamči dežela Kranjska.

Samo K 6.50

boljše K 8.50 in 10.50

stane v

P prvi gorenjski razpošiljalni

Ivan Savnik, Kranj

4 1/2 M za eno fino zimsko žensko obleko, v poljubni barvi.

Čevlji moderni in trpežni finejši kot povsod drugod.

Zimsko triko perilo

za vojake od najcenejše vrste po zelo ugodni ceni.

6 52-47

Pelerine moške,

doma izdelane, samo še nekaj časa

K 7.50, 8.50, 9.50.